T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/569
KARAR NO : 2022/518
KARAR TR : 31/10/2022

ÖZET: Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliği'nde belirlenen şartları taşımadığından bahisle İşbaşı Eğitim Programının iptali üzerine bu kapsamda yapılan yersiz ödemenin iadesine ilişkin işlemin iptali istemiyle Türkiye İş Kurumu aleyhine açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K. K. G. S. ve T. L. Ş
Vekili : Av. M. B. Ç
Davalı : Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü
Vekili : Av. K. K

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkili şirkete ait işyeri ile ilgili işbaşı eğitim programı hakkında yapılan denetimlerde işyerinin kuruma bilgi verilmeden kapalı olduğunun tespit edildiğinden bahisle, İzmir Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünün Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliğinin 60. maddesi ve 58. maddesinin 3. fikrası uyarınca davacının işyeri ile 12 ay süre kurs ve program düzenlenememesi ve kursiyere yapılan fazla ödemenin tahsiline ilişkin işleminin iptalitalebiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **İzmir 5. Sulh Ceza Hâkimliği 07/02/2022 tarihli ve D.İş 2021/2335 sayılı kararı ile,***"Programın iptali neticesinde kursiyere yapılan ödemelerin kuruma iadesine ilişkin yapılan itiraz konusunun "idari para cezası" olmadığı, işbaşı eğitim programının iptali olduğu"* gerekçesiyle başvurunun yargı yolu yönünden usulden reddine karar vermiş, verilen karara davacı vekili tarafından yapılan itiraz, İzmir 6. Sulh Ceza Hâkimliğinin 27/02/2022 tarihli ve D.İş 2022/1395 sayılı kararı ile kesin olarak reddedilmiştir.

3. Davacı vekili bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4 . **İzmir 4. İdare Mahkemesi 28/09/2022 tarihli ve E.2022/1211 sayılı kararı ile,** dava konusu uyuşmazlığın, Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliği yanında özel hukuk hükümlerine tabi hizmet sözleşmesinden kaynaklandığı ve uyuşmazlığın görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

5. 12/03/2013 tarihli ve 28585 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliği"nin "*Amaç*" başlıklı 1. maddesi şöyledir:

> *"Bu Yönetmeliğin amacı; istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmak üzere Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen aktif işgücü hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir."*

6. Aynı Yönetmeliğin "*Kapsam*" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"Bu Yönetmelik; Türkiye İş Kurumu tarafından işgücü piyasası ihtiyaçları doğrultusunda gerçekleştirilecek olan mesleki eğitim kurslarını, işbaşı eğitim programlarını, girişimcilik eğitim programlarını, toplum yararına programları ve bu Yönetmelik çerçevesinde tasarlanacak olan diğer kurs, program, proje ve özel uygulamalar ile bunların uygulanmasına ilişkin usul ve esasları kapsamaktadır."

7. Aynı Yönetmeliğin "*Tanımlar ve kısaltmala*r" başlıklı 4. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"*Bu Yönetmelikte yer alan;*

a) Aktif işgücü hizmetleri: İstihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmak üzere yapılan faaliyetleri,

j) İşbaşı eğitim programı: Katılımcılara mesleki deneyim kazandırmak üzere, Kurumca belirlenen asgari şartları taşıyan işyerlerinde işbaşında verilen eğitimi,

l) Katılımcı: Toplum yararına program, girişimcilik eğitim programları ve işbaşı eğitim programlarına katılanları,

ö) Kursiyer veya katılımcı başı ders saat maliyeti: Bir kursiyerin veya katılımcının bir ders saatine karşılık olmak üzere kurs veya program için gerekli olan temrin malzemesi, eğitici, kurs veya program yeri ve mesleki rehabilitasyon giderleri, yüklenici kârı ile eğitim için yapılan ve Genel Müdürlükçe uygun bulunan benzeri giderleri,

p) Kursiyer: Kursa katılanları

p) Kursiyer: Kurslara katılanları,

bb) Sözleşme: Bu Yönetmelik kapsamında düzenlenen kurs, program ve projenin çerçevesini belirleyen ve Kurum ile yüklenici veya işveren ile katılımcı arasında imzalanan belirli süreli belgeyi,

ifade eder."

8. Aynı Yönetmeliğin"*Yetki ve sorumluluk"* başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"Aktif işgücü hizmetlerine ilişkin politikaların belirlenmesi, ilgili mevzuatın hazırlanması ve uygulanmasının koordinasyonundan Genel Müdürlük yetkili ve sorumludur.

Aktif işgücü hizmetleri için hizmet alımı ve işbirliği yapılması ile hizmetlerin yürütülmesinden il müdürlükleri yetkili ve sorumludur. Gerektiğinde hizmet merkezleri, il müdürlükleri tarafından bu kapsamda yetkilendirilebilir.

Kurum, bu Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemlerin yürürlükteki mevzuata uygun şekilde yapılmasını temin etmek için gerekli tedbirleri alır."

9. Aynı Yönetmeliğin*"Yıllık işgücü eğitim planı"* başlıklı 7. maddesi şöyledir:

" *İl müdürlüklerince en geç ilgili yılın ocak ayında yıllık işgücü eğitim planı hazırlanır ve İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulunun onayını müteakip on beş gün içerisinde ilan edilerek Kurumun internet sayfasında yayımlanır. Planda yıl içerisinde yapılacak değişiklikler Kurulun onayı ile uygulanır. Planda, işyerlerinden alınan talepler ve/veya işgücü piyasası araştırmaları sonucunda belirlenen meslekler ile bu mesleklerde eğitim alacak kişi sayısı yer alacaktır.*

Planda yer alacak meslekler itibarıyla eğitim verilecek kişi sayısı, ilgili meslekte işyerlerinden alınan talepler ve işgücü piyasası araştırmaları sonucunda tespit edilen işgücü ihtiyacından daha önce Kurum aracılığıyla ilgili meslekte eğitim almış Kuruma kayıtlı işsizler çıkarılarak belirlenir."

10. Aynı Yönetmeliğin "*İşbaşı Eğitim Programı"* üst başlığını taşıyan Üçüncü Bölüm kapsamında, " *Programın amacı*" başlıklı 45. maddesi şöyledir:

"*İşbaşı eğitim programı, Kuruma kayıtlı işsizlerin yine Kuruma kayıtlı işyerlerinde, daha önceden edindikleri teorik bilgileri uygulama yaparak pekiştirmelerini veya mesleki deneyim kazanmalarını sağlamak amacıyla işgücü piyasası araştırma sonuçları, iş ve meslek danışmanlarının işyeri ziyaretleri sırasında veya işsizlerle yapılan görüşmelerde tespit edilen ihtiyaçlar, işyerlerinden veya katılımcı adaylarından gelen talepler doğrultusunda bu Yönetmeliğin ilgili hükümlerinde belirlenen şartlara uyulmak kaydıyla düzenlenebilir.*"

11. Aynı Yönetmeliğin "*Programa katılım şartları"* başlıklı 52. maddesinin ilgili bölümleri şöyledir:

"*İşbaşı eğitim programına katılmak için;*

a) Kuruma kayıtlı işsiz olmak,

b) 15 yaşını tamamlamış olmak,

c) İşverenin birinci veya ikinci derece kan hısmı veya eşi olmamak,

ç) Emekli olmamak,/d) Programın başlama tarihinden önceki üç aylık dönemde programa başvuru yapan işverenin çalışanı olmamak,

e) İş ve meslek danışmanlığı hizmetlerinden faydalanmak,

... şartları aranır."

12. Aynı Yönetmeliğin "Sözleşme imzalanması" başlıklı 57. maddesi şöyledir:

"İşbaşı eğitim programlarından yararlanacak olan işyeri ile katılımcı arasında işbaşı eğitim programı sözleşmesi imzalanır. Ancak işbaşı eğitim programı sözleşmesinin Kurum yönünden hüküm ifade etmesi il müdürlüğünün onayına bağlıdır. Sözleşmenin içeriği, şartları ve şekli Kurum tarafından belirlenir. Taraflar sözleşmede belirtilen hususlara uymakla yükümlüdür."

13. Aynı Yönetmeliğin *"Denetimler ve ziyaretler"* başlıklı 59. maddesi şöyledir:

"Programlara ilişkin denetimler, Kurumun denetim yetkisi saklı kalmak şartı ile 4904 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi hükmü uyarınca oluşturulan Denetim Kurulu tarafından yapılır. Kurum personeli tarafından iş ve meslek danışmanlığı hizmetleri çerçevesinde ve gerekli görüldüğünde Genel Müdürlük personeli tarafından da programın her aşamasında denetim ve ziyaretler gerçekleştirilebilir. Yüklenici, denetim ve ziyaretlerde gerekli kolaylığı sağlamakla mükelleftir."

14. Aynı Yönetmeliğin*"İdari yaptırımlar"* başlıklı 60. maddesi şöyledir:

"İşverenin, 51 inci maddenin birinci ve beşinci fıkralarında belirtilen taahhütnamede yer alan yükümlülüklerini yerine getirmediği tespit edilirse, varsa devam eden programlar sonlandırılır ve bu programlar için katılımcılara ödenen tüm ödemeler yasal faiziyle işverenden tahsil edilir ve işveren tespit tarihinden itibaren on iki ay süre ile bu Yönetmelik kapsamındaki kurs ve programlardan yararlanamaz.

58 inci maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarına göre sözleşmenin fesh edildiği durumlarda, katılımcıya Kurum tarafından yapılan ödemeler yasal faiziyle feshe neden olan taraftan tahsil edilir ve feshe neden olan taraf fesih tarihinden itibaren on iki ay süre ile bu Yönetmelik kapsamındaki kurs ve programlardan yararlanamaz. İlgili maddeye göre sözleşmenin feshini gerektiren durumların programın sona ermesinden sonra genel zamanaşımı süreleri içinde tespiti halinde de bu fıkrada belirtilen yaptırımlar uygulanır.

İşverenin birinci veya ikinci derece kan hısmı veya eşi olan kişilerin veya işverenin çalışanlarının katılımcı olduklarının tespiti halinde bu durumdaki katılımcılara yapılan ödemeler yasal faizi ile işverenden tahsil edilir ve tespit tarihinden itibaren işveren on iki ay süre ile bu Yönetmelik kapsamındaki kurs ve programlardan yararlanamaz.

İşverenin veya katılımcının işbaşı eğitim programından yararlanma şartlarını taşımadıklarının tespiti halinde program sonlandırılır, program için yapılan ödemeler tespit tarihinden itibaren yasal faizi ile yararlanma şartlarını taşımayan taraftan tahsil edilir ve ilgili taraf on iki ay süre ile bu Yönetmelik kapsamındaki kurs ve programlardan yararlanamaz.

Birden fazla katılımcının bulunduğu programda sadece feshe neden olan katılımcının sözleşmesi fesh edilir ve diğer katılımcılarla program devam edilir."

15. Aynı Yönetmeliğin *"Katılım belgesi"* başlıklı 61. maddesi şöyledir:

"İşbaşı eğitim programı katılımcılarına, katıldıkları programa ilişkin bilgileri gösterir. İşveren ve İl Müdürlüğünce imzalı İşbaşı Eğitim Programı Sertifikası verilir."

B. Yargı Kararları

16. Danıştay 13. Dairesinin 19/02/2019 tarihli ve E.2017/2820, K.2019/447 sayılı kararı ile; *"4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'ndan ve Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliği hükümlerinden kaynaklanan uyuşmazlığın, özel hukuk hükümlerine tabi hizmet sözleşmesinden kaynaklı bir uyuşmazlık olduğu, 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 1. maddesi uyarınca davalı idarenin özel hukuk hükümlerine tabi olduğundan uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılarak davanın görev yönünden reddine"* dair kararın kesin olarak onanmasına karar verilmiştir.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

17. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Muharrem ÜRGÜP, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 31/10/2022 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası bilgileri ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

18. Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın iseişbaşı eğitim programının sonlandırılması yönünden idari yargının, ödemelerin iadesine ilişkin işlemin iptali yönünden adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

19. Dava, işbaşı eğitim programı konulu sözleşme çerçevesinde kursiyer/katılımcı çalıştıran davacının işyerinin yapılan denetimlerde kuruma haber vermeksizin kapalı tutulduğu ve sözleşmedeki yükümlülüklerini yerine getirmediğinin tespit edildiğinden bahisle sözleşmenin feshedilmesi ve programın sonlandırılarak Kurum tarafından yapılan ödemelerin iadesine ilişkin işlemin iptali talebiyle açılmıştır.

20. İdare, tıpkı özel hukuk kişileri gibi özel hukuk sözleşmeleri yapabildiği gibi, kamusal yetkisinin verdiği üstünlük ve ayrıcalıklara dayanarak, konusu, hüküm ve koşulları bakımından özel hukuk sözleşmelerinden farklı olan sözleşmeler de yapabilmektedir. İdare hukuku esaslarına tabi bulunan bu sözleşmeler *"idari sözleşme"* olarak adlandırılırlar. İdarenin, genel ehliyetini kullanarak sözleşme serbestisi ve tarafların eşitliği gözetilerek gerçekleştirdiği sözleşmelerin tamamen özel hukuk hükümlerine tabi olması ve dolayısıyla bunların yargısal denetiminin adli yargı yerlerince yapılmasına karşılık; 2577 sayılı Kanun'un idari dava türlerinin sayıldığı 2/1-c maddesinde ifade edildiği üzere "*genel hizmetlerden birinin yürütülmesi*" amacıyla ve kamusal nitelikte üstün hak ve yetkilere dayanarak yaptığı idari sözleşmelerden doğan uyuşmazlıkların görüm ve çözümünde ise idari yargı yerleri görevli bulunmaktadır.

21. Uyuşmazlık konusu tip sözleşmede, işverenin katılımcıların eğitime başlaması ve eğitime devamının sağlanması, belirli bir oranın işe başlatılması vs. konularında, katılımcıların ve idarenin görev ve sorumluluklarına ilişkin düzenlemelere yer verildiği; sözleşmenin feshine neden olabilecek hallerin tek tek sayıldığı;yine sözleşmede,işverenin veya katılımcının işbaşı eğitim programından yararlanma şartlarını taşımadıklarının tespiti halinde programın sonlandırılacağı, program için yapılan ödemelerin tespit tarihinden itibaren yasal faizi ile yararlanma şartlarını taşımayan taraftan tahsil edileceği ve ilgili tarafın on iki ay süre ile Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliği kapsamındaki kurs ve programlardan yararlanamayacağının hüküm altına alındığıgörülmüştür.

22. Buna göre, İzmir Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü ile davacı arasında imzalanan sözleşmenin özel hukuk hükümlerine tabi olduğu, İşbaşı Eğitim Programı Tip Sözleşmesinde, taraflardan birinin idare olması dışında sözleşmenin idari bir sözleşme sayılabilmesi için sürekli bir kamu hizmetinin görülmesi amacını taşıması, taraflardan birinin idare olması ve kamu hukukuna özgü, kamu hukukundan doğan şart ve hükümlerin sözleşmede yer alması koşullarının anılansözleşmede bulunmadığıgörülmektedir.

23. Bu durumda, konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile somut olay birlikte irdelendiğinde, dava konusu uyuşmazlığın, Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliği yanında özel hukuk hükümlerine tabi hizmet sözleşmesinden kaynaklandığı gözetildiğinde, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

24. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, İzmir 4. İdare Mahkemesince yapılan başvurunun kabulü ile İzmir 5. Sulh Ceza Hâkimliğince verilen07/02/2022 tarihli ve D.İş No. 2021/2335 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. İzmir 4. İdare Mahkemesince yapılan BAŞVURUNUN KABULÜ ile İzmir 5. Sulh Ceza Hâkimliğince verilen 07/02/2022 tarihli ve D.İş No. 2021/2335 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

31/10/2022 tarihinde, Üyeler Ahmet ARSLAN ve Bilal ÇALIŞKAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Doğan	Eyüp	Muharrem
TOPAL	AĞIRMAN	SARICALAR	ÜRGÜP

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

KARŞI OY

Dava, davacı şirkete ait işyeri ile ilgili işbaşı eğitim programı hakkında yapılan denetimlerde işyerinin kuruma bilgi verilmeden kapalı olduğunun tespit edildiğinden bahisle, İzmir Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünün Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliğinin 60. maddesi ve 58. maddesinin 3. fikrası uyarınca davacının işyeri ile 12 (oniki) ay süre kurs ve program düzenlenememesi ve kursiyere yapılan fazla ödemenin ödenmesine ilişkin işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

İdarenin, genel ehliyetini kullanarak, sözleşme serbestisi ve tarafların eşitliği ilkeleri uyarınca gerçekleştirdiği sözleşmelerin, özel hukuk hükümlerine tabi olması ve dolayısıyla bunların yargısal denetiminin adli yargı yerlerince yapılmasına karşılık; 2577 sayılı Kanun'un idari dava türlerinin sayıldığı 2/1-c maddesinde ifade edildiği üzere "genel hizmetlerden birinin yürütülmesi" amacıyla ve kamusal nitelikte üstün hak ve yetkilere dayanarak yaptığı idari sözleşmelerden doğan uyuşmazlıkların görüm ve çözümünde, idari yargı yerleri görevlidir.

İdari işlemler, idari makamların, kamu gücü kullanarak, idare işlevine ilişkin olarak tesis ettikleri, muhatapları yönünden çeşitli hak ve/veya yükümlülükler doğuran, muhataplarının hukuki durumlarında değişiklik yapan tek yanlı irade açıklamalarıdır. Buna göre, idari işlemlerin "idari makamlarca tesis edilmiş olma", "tek yanlı olma" ve "icrailik niteliğini taşıma" unsurlarını bünyesinde barındırması gerekmektedir.

Öte yandan, bir sözleşmenin idari sözleşme sayılabilmesi için sürekli bir kamu hizmetinin görülmesi amacını taşıması, taraflardan birinin idare olması ve özel hukuk hükümlerini aşan, kamu hukukuna özgü ve kamu hukukundan doğan şart ve hükümleri içermesi zorunludur. Taraflardan biri idare olmakla birlikte, tarafların özgür iradeleriyle imzalanan ve idari sözleşme niteliği taşımayan bir sözleşmenin uygulanmasından kaynaklanan uyuşmazlıklar, özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerlerince çözümlenecektir.

Taraflar arasında imzalanan "İşbaşı Eğitim Programı Tip Sözleşmesi"nin dayanağı Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliği'nin 4. maddesinde; "Sözleşme"nin, bu Yönetmelik kapsamında düzenlenen kurs, program ve projenin çerçevesini belirleyen ve Kurum ile yüklenici veya işveren ile katılımcı arasında imzalanan belirli süreli belgeyi ifade ettiği kurala bağlanmış, 8. maddesinde; yönetmelik kapsamındaki aktif işgücü hizmetlerinin, işbirliği veya hizmet alımı yoluyla gerçekleştirileceği, 11. maddesinde; yıllık işgücü eğitim planında yer alan mesleklere ilişkin hizmet alımlarının, tespit edilen yaklaşık kursiyer başı ders saat maliyeti de dikkate alınarak bu Yönetmelikte belirlenen kriterler çerçevesinde, 4734 sayılı Kanun'un 22. maddesinin 1. fikrasının (ı) bendi hükmü uyarınca doğrudan temin usulü ile yapılacağı, 12. maddesinde; hizmet sağlayıcıların, işbirliği yöntemi ile ilana tabi olmaksızın, bu maddede belirtilen koşullara uygun olarak kurs teklifinde bulunabilecekleri. Kurumun; kursiyer zaruri gideri, sigorta prim gideri ile eğitici gideri ve temrin giderlerinin bir veya birkaçını ya da tamamını içerecek şekilde işbirliği yöntemi ile kurs düzenleyebileceği kurala bağlanmıştır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve diğer ihale mevzuatı çerçevesinde ihale aşamasında tesis edilen işlemlerden doğabilecek uyuşmazlıkların idari yargı yerlerince, ihale safhası tamamlanıp taraflar arasında sözleşme imzalandıktan sonra ortaya çıkan ve sözleşmenin uygulanmasından kaynaklanan uyuşmazlıkların ise adli yargı yerlerince çözümlenmesi gerektiği yerleşik hâle gelmiş yargı içtihatlarınca kabul edilmektedir. Bu kabul, ihale mevzuatı uyarınca akdedilen sözleşmelerin özel hukuk sözleşmesi olarak nitelendirilmesinden kaynaklanmaktadır.

Doğrudan temin bir ihale usulü olarak kabul edilmese de, 4734 sayılı Kanun hükümlerine dayalı olarak gerçekleştirilen alım usulü ile taraflar arasında imzalanan "İşbaşı Eğitim Programı Tip Sözleşmesi"nde, işveren ve katılımcının görev ve sorumlulukları ile idarenin hak ve yükümlülüklerine ilişkin düzenlemelere yer verildiği; yaptırımı gerektiren ve sözleşmenin tek taraflı feshine neden olabilecek hâllerin tek tek sayıldığı, buna göre, taraflar arasında akdedilen, tarafların özgür iradeleriyle imzaladıkları ve sürekli bir kamu hizmetinin görülmesi amacını taşımayan, uyuşmazlık konusu hizmet alımı sözleşmesinin özel hukuk hükümlerine tâbi olması nedeniyle; eğitim programı sözleşmesinin feshedilmesi, sözleşme için davalı idareye verilen kesin teminat tutarının gelir kaydedilmesi ve sözleşme kapsamında davacıya ödenen hak ediş tutarının yasal faiziyle birlikte davalıya geri ödenmesi gibi, sözleşmenin uygulama aşamasından kaynaklı uyuşmazlıkların adli yargı yerinde görülmesi gerekmekle birlikte, "onikl ay süreyle Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliği kapsamında kurs ve program düzenlenemeyeceğine" ilişkin dava konusu işlem, davalı idare tarafından doğrudan temin usulüyle gerçekleştirilecek mesleki eğitim kursu hizmet alımlarına ilişkin olarak, ileriye yönelik yasaklama niteliğinde bir idari yaptırım olduğundan ve bu işlemin sözleşme sürecinden ayrılabilir mahiyette olduğu görüldüğünden, uygulanan idari yaptırımın iptali istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünün idari yargının görev alanına girmektedir.

Bu durumda oniki ay süreyle Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliği kapsamında kurs ve program düzenlenemeyeceğine ilişkin dava konusu işlem yönünden idari yargı yerleri görevli olduğundan kursiyere yapılan fazla ödemenin ödenmesine ilişkin işleminde anılan işleme bağlı olarak görülmesi gerektiğinden uyuşmazlığın çözümünde adli yargıyı görevli kabul eden çoğunluğun kararına katılmıyoruz.31/10/2022

Üye	Üye
Ahmet ARSLAN	Bilal ÇALIŞKAN